**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**
**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**
**ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ

КАФЕДРА ТУРИЗМУ

# НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

*Вибіркова компонента освітньої програми*

# МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ

**Освітній ступінь** – бакалавр

**Галузь знань** – 07 «Управління та адміністрування»

**Спеціальність** – 073 «Менеджмент»

**Освітня програма** – 073 «Менеджмент»

**Мова навчання** – українська

**Львів-2024**

Навчальна програма основної компоненти освітньої програми «Міжнародний туризм» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форм навчання. – Львів: ЛДУФК, 10 с.

**Розробник:** ***Данилевич Мирослава Василівна***, к.пед.н, професор кафедри туризму.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри туризму
Протокол від «16» серпня 2024 року № 1
В. о. завідувача кафедри туризму

_____ Данилевич М.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Обговорено та рекомендовано вченою радою факультету туризму
Протокол від «____»_____2024 року № ___

Голова вченої ради факультету туризму

_____ __В.З. Холявка_
(підпис) (прізвище та ініціали)

Обговорено та рекомендовано вченою радою факультету післядипломної та заочної освіти
Протокол від «____»_____2024 року № ___

Голова вченої ради факультету післядипломної та заочної освіти

_____ _В.В. Худоба____
(підпис) (прізвище та ініціали)

©Данилевич М.В., 2024

© ЛДУФК ім. І. Боберського, 2024

# ВСТУП

Сучасний міжнародний туризм є одним із найважливіших чинників економічного та соціального розвитку суспільства. Він впливає на темпи економічного зростання, поліпшення показників торгового балансу, зменшення безробіття та стабільність валютного курсу в державі.

Міжнародний туризм розвивається всупереч таким негативним факторам, як політична та економічна нестабільність у світі, коливання валютних курсів, нестабільні ціни на нафту, спричинені пандемією COVID-19, посиленням тероризму, повномасштабною війною в Україні тощо.

Сучасний міжнародний туризм є одним із найважливіших чинників економічного та соціального розвитку суспільства. Він впливає на темпи економічного зростання, поліпшення показників торгового балансу, зменшення безробіття та стабільність валютного курсу в державі.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний туризм» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 073 «Менеджмент».

**Предметом** вивчення навчальної дисципліни є аналіз функціонування та розвитку міжнародного туризму, основи методології вивчення світових туристичних потоків, особливості діяльність туристичних підприємств, державне регулювання світової туристичноїдіяльності.

## 1. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Метою** викладання навчальної дисципліни «Міжнародний туризм» є Метою дисципліни є поглиблення і розширення теоретичних знань студентів про особливості організації, функціонування і перспективи розвитку різновидів міжнародного туризму і місця України на його ринку, основи методології вивчення світових туристичних потоків, діяльність туристичних підприємств, основні правові аспекти, що регламентують зовнішньоекономічну діяльність, набуття студентами вмінь та навичок з організації інституційного регулювання розвитку міжнародного туризму.

**Основні завдання вивчення дисципліни** «Міжнародний туризм»: теоретична та практична підготовка студентів щодо методології вивчення світових туристичних потоків, діяльності туристичних підприємств, закладів розміщення та харчування з організації прийому іноземних туристів; аналіз основних правових аспектів, що регламентують зовнішньоекономічну діяльність, набуття вмінь та навичок з організації інституційного регулювання розвитку міжнародного туризму.

## 2. **Програма навчальної дисципліни**

*ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Світовий туризм як соціально – економічне явище*

### Тема 1. Туризм як багатогранне суспільне явище

Об’єкт, предмет та задачі курсу. Мета вивчення дисципліни. Основні поняття галузі. Мотиви і цілі подорожей. Класифікація туризму.

### Тема 2. Соціально–економічна роль міжнародного туризму

Соціально – економічна роль туризму. Фактори розвитку світового туризму. Значення світового туризму. Тенденції розвитку сучасного туризму.

### Тема 3. Міжнародна співпраця в галузі туризму

Двостороння співпраця. Багатостороння співпраця. Основні міжнародні туристичні організації. Універсальні міжнародні туристичні організації. Вузькоспеціалізовані міжнародні туристичні організації. Регіональні туристичні організації.

### Тема 4. Ринок світового туризму.

Особливості ринку міжнародного туризму. Кон'юнктура туристичного ринку. SWOT-аналіз. Світовий і регіональні ринки туризму. Методи вивчення туристичного попиту. Сегментація попиту на послуги туризму. Сучасні тенденції туристичного попиту.

### Тема 5. Державне регулювання туризму

Сутність, структура та інструменти державного регулювання туризму. Механізм підтримки розвитку світового туризму. Правове регулювання розвитку світової туристичної діяльності в різних країнах. Сертифікація і стандартизація. Ліцензування як форма державного регулювання туризму.

Податкове регулювання міжнародної туристичної діяльності.

### Тема 6. Туристичні ресурси

Підходи до класифікації туристичних ресурсів. Розподіл туристичних ресурсів на групи. Взаємозв’язок груп туристичних ресурсів. Властивості туристичних ресурсів. Природно – кліматичні туристичні ресурси. Історико – культурні туристичні ресурси. Соціально – економічні та інформаційні туристичні ресурси

*ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Особливості та структура індустрії світового туризму*

## Тема 7. Географія туристичного попиту

Фізико-географічні та економіко-географічні фактори розвитку світового туризму. Первинні та вторинні фактори впливу на туристські потоки. Географія світових туристичних потоків. географію та специфіку основних видів туризму: туризм з метою відпочинку і розваг, діловий і релігійний, спортивний і лікувально – оздоровчий туризм.

## Тема 8. Індустрія міжнародного туризму

Особливості та структура індустрії світового туризму. види транспортних перевезень та закладів. Основні системи класифікації готелів у зарубіжних країнах. Види підприємств харчування туристів та їх характеристика, кухні народів світу. Інформаційно- екскурсійне обслуговування та надання анімаційних послуг.

## Тема 9. Популярні види міжнародного туризму

Найбільш перспективні види туризму з метою відпочинку і розваг. Географія світових туристичних потоків туризму з метою відпочинку і розваг. Популярні види спортивного туризму. Нові та екстремальні види спортивного туризму. Діловий туризм. Бізнес-подорожі. Географія ділового туризму. Інсентив-туризм. Релігійний туризм. Основні макрорегіони паломництва.

## Тема 10. Лікувально-оздоровчий туризм

Сутність лікувально-оздоровчого туризму. Різновиди лікувально-оздоровчого туризму. Санаторно-курортний та медичний туризм. Wellness-туризм та SPA-туризм. Складові програми у Wellness-туризмі (Wellness-центри, фітнес-центри та аква-парки, процедури східної культури, Wellness-готелі) Географія лікувально-оздоровчого туризму.

## Тема 11. Інноваційний розвиток міжнародного туризму

Інновації: сутність і поняття. Типи інновацій за Й. Шумптером. Основні ознаки інновацій у туризмі. Характеристика інновації в туризмі: з використанням нових форм і методів, з використанням ІТ-технологій. Характеристика інноваційних видів туризму. Найбільш перспективні у розвитку й популяртзації в XXI століття види туризму.

## Тема 12. Інноваційні види туризму

Характеристика та різновиди темного туризму: Розвиток темного туризму в країнах світу: основні локації темного туризму. Сутність, різновиди, функції та локації мілітарного туризму. Географія мілітарного туризму, основні локації. Сутність віртуального туризму. Особливості розвитку віртуального туризму в світі та Україні.

## 3. Рекомендована література

### Основна


1. Алієва-Барановська В.М., Дахно І.І. Міжнародний туризм. Навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 344 с.
2. Божидарник Т.В. Міжнародний туризм: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 312 с.
3. Великочий В.С., Дутчак О.І., Шикеринець В.В. Міжнародний туризм. Навчальний посібник. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2015. 254 с.
4. Горіна Г.О. Міжнародний туризм: навч. посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2020. 144 с.
5. Дехтяр Н. А. Світовий ринок туристичних послуг і пріоритети розвитку туризму в Україні: монографія. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2021. 470 с.
6. Король О.Д. Міжнародні туристичні потоки: суспільно-географічні аспекти формування та геопросторовий розподіл Монографія. - Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2018. - 512 с.
7. Макогін З.Я. Міжнародний туризм: навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. торг.- екон. ун- ту, 2018. 395 с.


### Додаткова:


8. Александрова С. А. Детермінанти розвитку туризму : колективна монографія /С. А. Александрова, Н. М. Богдан, Л. А. Нохріна ; за заг. ред. І. М. Писаревського ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 159с.
9. Голод А. П., Оленич І. М., Кулик О. М. Механізми забезпечення розвитку туристичного бізнесу в умовах кризи. Проблеми сучасних трансформацій. Серія : економіка та управління. 2023. № 7. С. 1–4. DOI: https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-7-12-02
10. Кучер П., Данилевич М., Паска М., Гуль І. Міжнародний туризм в Україні: проблеми і шляхи розвитку. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія "Економіка". 2025. Вип. 1. С.9-14 https://doi.org/10.25313/2520-2057-2025-1-10669
11. Кущенко О.І. Статистика туризму : навч.-методич. посібник. Харків: ХНУ ім.В.Н.Каразіна, 2018. 79 с.
12. Луцишин Н.П., Луцишин П.В. Економіка й організація міжнародного

туризму: Навч. посіб. – 2013. – 352 с.

13. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2014. – 232 с

14. Мальська М. П., Гаталяк О. М. Туризм у містах : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 224 с.

**Інформаційні ресурси**

1. Інноваційні види туризму. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http: //www.investplan.com.ua/pdf/4 2022/10.pdf

2. Лущик М. Географія темного туризму у світі. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2022. №4. С. 97-104. URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/?p=13754.

3. Кушнарьов В., Поліщук О. Мілітарі-туризм як інноваційний напрямок екстремального та пізнавально-розважального туризму. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм. Київ, 2018. Вип.1. С.107-118. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/kushnariov.htm DOI: 10.31866/2616-7603.1.2018.151825.

4. Москаленко Я. О. «Темний» туризм як новий вид туризму URL: http://tourlib.net/statti_ukr/moskalenko.htm

5. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www. world–tourizm.org.

6. Туризм: інноваційні рішення та прогнози. [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://sfn.gov.ua/turizm-innovacijni-rishennya-ta-prognozi/

7. OECD. Coronavirus (COVID-19): SME Policy Responses: Updated 15July2022. [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/coronavirus-covid-19-sme-policy-responses-04440101/

8. Slow Tourism Experience: an Innovative Approach for Sustainable Tourism development. [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://www.semanticscholar.org/paper/

## 4. Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

**Політика оцінювання.** Оцінювання якості знань студентів здійснюється шляхом поточного і підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточне оцінювання – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських, практичних), організації самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточне оцінювання реалізується у формі опитування, тестування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. При цьому студент набирає бали за

роботу на практичних заняттях, виконання самостійної та індивідуальної роботи. Студенти, які брали участь у науковій діяльності, отримують додаткові бали.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі тестового завдання.

Підсумковий контроль – залік.

**Політика щодо академічної доброчесності**: недопустиме списування та плагіат. Дотримання правил та норм академічної доброчесності, етичної поведінки та корпоративної культури здійснюється відповідно до Положення про дотримання академічної доброчесності ЛДУФК імені Івана Боберського https://www.ldufk.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennja-pro-dobrochesnist-04-20.pdf.

**Політика зарахування результатів неформальної освіти.** Студенти, які здобули освітні компонентності, за межами ЛДУФК імені Івана Боберського, при їх відповідності постреквізитам освітньої програми, можна перезарахувати їх результати у якості виконання зарахованої теми відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті https://www.ldufk.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/polozhennia_neformalna_osvita.pdf.

Рекомендовано, для удосконалення професійних знань та навиків проходити онлайн-курси на освітніх платформах: https://learndigital.withgoogle.com/digitalworkshop-ua, https://prometheus.org.ua/.

Використання **ШІ (штучного інтелекту)** у процесі навчання. Одна з найважливіших переваг штучного інтелекту в освіті – це його здатність забезпечувати персоналізований досвід навчання. Саме тому, навчальним курсом передбачено проходження онлайн-курсу про застосування штучного інтелекту (AI) для роботи та бізнесу за покликанням https://rsvp.withgoogle.com/events/ai-basics_2023_short/home. Сертифікат, який студент отримає після проходження онлайн-курсу є підставою для перезарахування балів (30 балів) у рамках політики неформальної освіти.

## Залікові вимоги

1. Основні поняття галузі.
2. Мотиви і цілі подорожей.
3. Класифікація туризму.
4. Соціально – економічна роль туризму.
5. Фактори розвитку світового туризму.
6. Значення світового туризму.
7. Тенденції розвитку сучасного туризму.
8. Двостороння співпраця.
9. Багатостороння співпраця.
10. Основні міжнародні туристичні організації.
11. Особливості ринку міжнародного туризму.

12.Світовий і регіональні ринки міжнародного туризму.
13.Методи вивчення туристичного попиту.
14. Сегментація попиту на послуги туризму.
15.Сучасні тенденції туристичного попиту.
16..Сутність, структура та інструменти державного регулювання туризму.
17.Механізм підтримки розвитку світового туризму.
18.Правове регулювання розвитку світової туристичної діяльності в різних країнах.
19.Ліцензування як форма державного регулювання туризму.
20.Правова основа туристичного бізнесу в різних країнах.
21.Професійні туристичні об'єднання.
22.Географічні фактори розвитку світового туризму.
23.Географія світових туристичних потоків.
24.Структура індустрії світового туризму.
25.Транспортні перевезення.
26.Заклади розміщення туристів.
27.Інформаційно – екскурсійне обслуговування.
28.Анімаційні послуги.
29.Туроператори і тур агенти.
30.Принципи класифікації туристичних ресурсів.
31.Природно – кліматичні туристичні ресурси.
32.Історико – культурні туристичні ресурси.
33..Соціально – економічні туристичні ресурси.
34.Інформаційні туристичні ресурси.
35.Туризм з метою відпочинку і розваг.
36.Найбільш перспективні види туризму з метою відпочинку і розваг.
37.Географія світових потоків туризму з метою відпочинку і розваг.
38.Популярні види спортивного туризму.
39.Нові та екстремальні види спортивного туризму.
40.Діловий туризм. Бізнес-подорожі.
41.Географія ділового туризму.
42.Інсентив-туризм.
43.Релігійний туризм.
44.Основні макрорегіони паломництва.
45.Сутність лікувально-оздоровчого туризму.
46.Різновиди лікувально-оздоровчого туризму.
47.Санаторно-курортний та медичний туризм.
48.Wellness-туризм та SPA-туризм.
49.Складові програми у Wellness-туризмі (Wellness-центри, фітнес-центри та аква-парки, процедури східної культури, Wellness-готелі)
50. Географія лікувально-оздоровчого туризму.
51.Інновації: сутність і поняття.
52.Характеристика інновації в туризмі: з використанням нових форм і методів, з використанням ІТ-технологій.
53.Характеристика інноваційних видів туризму.

54. Найбільш перспективні у розвитку й популяризації в XXI століття види туризму.
55. Характеристика та різновиди темного туризму.
56. Розвиток темного туризму в країнах світу: основні локації темного туризму.
57. Сутність та різновиди, функції та локації мілітарного туризму.
58. функції мілітарного туризму.
59. Географія мілітарного туризму, основні локації.
60. Сутність віртуального туризму.
61. Найбільш популярні форми віртуального туризму у світі
62. Фукції та особливості віртуального туризму.
63. Досвід розвитку віртуального туризму у світі.
64. Некомерційних сервіси, які дозволять відправитися у віртуальну подорож у будь-яку точку світу.
65. Найкращі додатки для віртуальних подорожей.
66. Основні переваги віртуального туризму. Перспективи його розвитку в Україні.